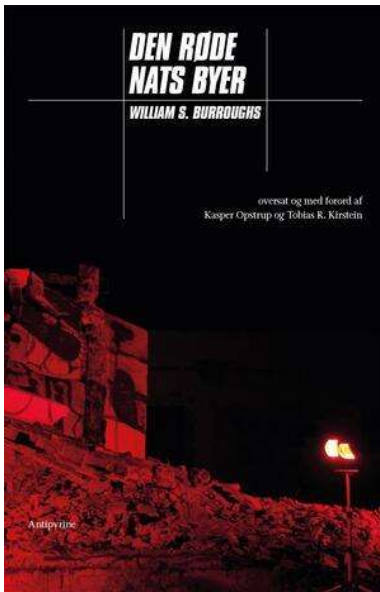

BOG

DEN RØDE NATS BYER (/BOEGER/DEN-ROEDE-NATS-BYER)

Af William S. Burroughs (/forfattere/william-burroughs) (2023)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-BASIS%3A135455172&fragment=content)

BASIS%3A135455172&FRAGMENT=CONTENT)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/den-roede-nats-byer) for at anmelde

Forlaget Antipyne har givet os en skarp oversættelse af et af 80'ernes helt store litterære terroristangreb.

TAGS:

FORHISTORISK TID (/TAXONOMY/TERM/3319)
OPRØRSBEVÆGELSER (/TAXONOMY/TERM/8035)
PRIVATDETEKTIVER (/TAXONOMY/TERM/8588)
SMITTESPREDNING (/TAXONOMY/TERM/30796)

HOMOSEKSUALITET (/TAXONOMY/TERM/4500)
PANDEMIER (/TAXONOMY/TERM/12941)
RUMVÆSENER (/TAXONOMY/TERM/9033)

HOMOSEKSUELLE (/TAXONOMY/TERM/4502)
PIRATER (/TAXONOMY/TERM/8390)
SAMFUNDSFORHOLD (/TAXONOMY/TERM/9159)

ANMELDELSE

12 apr.23

(/users/rune-christiansen)

Af Rune Christiansen (/users/rune-christiansen)

Forlaget Antipyne har givet os en skarp oversættelse af et af 80'ernes helt store litterære terroristangreb.

William S. Burroughs er ikke en helt almindelig forfatter. Ofte beskrevet som beat-generationens bedstefar (hvor Jack Kerouac og Allen Ginsburg tilskrives faderskabet), så var Burroughs bannerfører for eksperimentallitteratur, og især kendt for den såkaldte 'cut-up'-litteratur, hvor færdige romaner klippes i bider og sættes sammen på nye, eksperimenterende måder. Det gør mange af Burroughs værker svært tilgængelige og tættere på surrealistiske tekstmalerier end

egentlige romaner. Med Antipyrines nye, skarpe oversættelse af hans roman 'Cities of the Red Night' fra 1981, får vi dog en af forfatterskabets mere tilgængelige værker.

'Den røde nats byer' er en heroinpumpet udgave af 'Turen går til...' om de seks byer: Tamaghis, Ba'dan, Yass-Waddah, Waghdas, Naufana og Ghadis, der tilsammen udgør 'Den røde nats byer'. Historien er delvis detektivhistorie, sørøverskrøne og tidsrejsefortælling om en seksuelt bårn rød virus, der spreder sig og medvirker til omvæltningen af civilisationen.

Romanen følger to parallelle tidslinjer. Den ene følger privatdetektiven Clem Snide (der også var med i Burroughs kultroman 'Nøgen frokost' fra 1959), der i nutiden efterforsker forsvindingen af en ung mand, der måske, måske ikke, er blev ramt af den røde virus. Den anden følger en gruppe unge pirater, der i 1700-tallet kæmper for frigørelsen og dannelsen af en fristat i Panama – det, der senere bliver til den røde nats byer. Denne del er inspireret af den historiske skrøne om piratkaptajnen James Misson, der efter sigende dannede fristaten *Libertalia* i 1700-tallet – et samfund bygget på direkte demokrati og menneskets ret til frihed. Et modsvar til datidens etablerede institutioner, der baserede sig på undertrykkelse igennem monarkier, slaver og religion.

Ud over det giver det ikke meget mening at referere historien. For reelt er der ikke en historie at referere. Gradvist smelter de to tidslinjer sammen, og netop som tror, man har regnet plottet ud, så detonerer Burroughs en bombe under fortællingen og efterlader ethvert form for sammenhængende plot i småstykker. Karakterer skifter navne og lever på tværs af tid og sted, og som læser står man tilbage med favnen fuld af plotfragmenter, der - gennemvædet af tematikker og stærke tekstbilleder - udfordrer læseren til at danne nye meninger.

Teksten er dog gennemgående paranoid og sort-humoristisk, og altid med en alvorlig undertone af samfundskritik. Og igennem det litterære kaos og det fragmenterede plot virker romanen da også som et idealistisk opgør med det vestlige samfund i en litterær-terroristisk eksplosion af vold, stoffer og sex. Som læser skal man derfor forberede sig på et sanseovergreb, hvor man bombarderes med lugte, farver og provokerende, promiskuøse billeder i en collage af malet tekst, der ikke altid giver mening, men alligevel danner et surrealistisk billede af et dekadent samfund i opbygning og forfald.

Det er ikke en roman, jeg personligt blev opslugt af. Karaktererne mangler dybde og er svære at relatere til, og Burroughs eksperimenterende stil gør bogen svær at leve sig ind i. Men jeg tør vove den påstand, at det heller ikke var hans mål. Romanen er som sagt tættere på et surrealistisk maleri end på en roman. En litterær-visuel udtryksform, hvor vi hver især må afkode delelementerne for selv at danne os billede af et 'hele', og på den måde bryde med det eksisterende.

Hvis man er til lette læseoplevelser, så er denne 'Turen går til...' ikke stedet at tage på ferie. 'Den røde nats byer' er godt nok i den mere tilgængelige ende af Burroughs forfatterskab, men romanen leger stadig katten efter musen med sin læsers forventninger og kræver en hel del analytisk benarbejde. Men det *er* en interessant læseoplevelse.

William S. Burroughs litterære eftermæle står måske ikke lige så stærkt som hans litterære indflydelse på 60'ernes og 70'ernes litteratur, hvor hans eksperimenterende, satiriske og konfrontatoriske terrorisme-litteratur passede godt ind i tidens revolutionære strømninger. Men den rutinerede læser vil helt sikkert kunne finde glæde i det eksperimenterende syretrip som 'Den røde nats byer' bølger af sted på.